

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret	Dato: 06.06.01
FRA: Høgskoledirektøren	Arkiv: 01/1205/2.16
	HS-sak: 40/01

SAK: SØKNAD OM STIPENDIATSTILLINGER – REKRUTTERINGSSTILLINGER VED DE STATLIGE HØGSKOLENE FOR ÅR 2002

Tidl. sak(er): HS-sak 68/2000

Kopi til:

Vedlegg:

Tildelingsbrev for år 2001 datert 19.02.01 side 5, 6 og vedleggets side 3.

Brev av 01.06.01 fra Avdeling for helse- og sosialfag, søknad om 4 stipendiatstillinger

Brev av 29.05.01 fra Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk, søknad om 2 stipendiatstillinger

Frister og tildeling

I tildelingsbrevet av 19.02.01.00 for år 2001 er det orientert om at det vil bli ledig 27 rekrutteringsstillinger for de statlige høgskolene i 2002. Søknadsfristen for nytildeling eller fornying er satt til 1. august 2001.

Høgskolen i Sør-Trøndelag søkte for år 2001 om 7 stipendiatstillinger jfr. høgskolestyresak 68/2000 og fikk tildelt 2 nye stipendiatstillinger, i fagområdene sykepleie og bevaring av eldre bygninger. For år 2000 ble det søkt om 6 stipendiatstillinger, men høgskolen ble ikke tildelt nye rekrutteringsstillinger etter denne søknaden. Fra tidligere, 1998 og 1999, har høgskolen 3 rekrutteringsstillinger, som alle er knyttet til Avdeling for lærerutdanning. Høgskolen har etter dette følgende rekrutteringsstillinger:

Fagområde for stillingene	Antall	Periode	Tildelt 2001
Høgskoleutdanning for døve	1	01.07.98- 30.06.02	324.000
Tolkefag	1	01.07.98- 30.06.01	162.000
Fagdidaktikk i norsk	1	01.01.99- 31.12.01	324.000
Sykepleie	1	01.07.01- 30.06.04	162.000
Vern og bevaring av eldre bygninger	1	01.01.02- 31.12.04	
Sum			972.000

Kriterier for tildeling

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har fordelt de 52 ledige rekrutteringsstillingene for år 2001 etter en vurdering av kvaliteten på søknadene fra høgskolene, prioriterte fagområder og knutepunktfunksjonene til høgskolene. Ved ny tildeling for år 2002 ønsker Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet at høgskolene motiverer søknaden ut i fra fagtilbud og kompetanse. Departementet vil legge økt vekt på at høgskolens

søknader er relatert til høgskolenes strategier og satsingsområder. Rekrutteringsstillingene som tildeles skal disponeres av doktorgradsstudenter innenfor de fagområder det er søkt for. Rettledning skal gis av kvalifisert rettleder ved egen høyskole eller ved universitet der studenten skal ta doktorgraden sin. Departementet forutsetter at rekrutteringsstillingene lyses ut og at tilsettingen skal foregå etter vanlig tilsettingsprosedyre for denne typen (fag)stilling. Videre forutsetter departementet at alle stipendiater skal knyttes til de organiserte doktorgradsprogrammene ved universitet/vitenskapelig høyskole. Stipendiatene skal kunne ta deler av doktorgradsutdanningen i andre miljøer, enten ved norske eller utenlandske institusjoner.

I søknaden som høyskolen sender Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet må det prioriteres mellom de stipendiatstillingene det søkes om, og samtidig kvalitetssikre søknadene ut i fra de kriterier departementet har satt for slike søknader.

Avdelingenes søknad om stipendiatstillinger

I forbindelse med søknad fra Høyskolen i Sør-Trøndelag om tildeling av nye stipendiatstillinger for år 2002 har det kommet inn søknad om 2 stipendiatstillinger fra Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk og 4 stipendiatstillinger fra Avdeling for helse- og sosialfag.

Avdeling for helse- og sosialfag søker i brev av 01.06.01 om stipendiatstillinger på følgende fagområder, i prioritert rekkefølge:

1. Audiologiområdet
2. Habilitering/rehabilitering av barn og unge
3. Psykisk helsearbeid
4. Aldring og eldreomsorg

Avdelingen for helse og sosialfag har tidligere søkt om stipendiatstillinger i audiologi og habilitering/rehabilitering, jfr. søknad fra Høyskolen i Sør-Trøndelag til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet for 2001.

Omtale av de 4 områdene det søkes rekruttstillinger til:

Audiologiområde:

Avdeling for helse- og sosialfag ved HiST er den eneste avdelingen i Norge som tilbyr audiografutdanning, og denne har da også status som knutepunkt i Norgesnett. Audiografutdanningen ved AHS har gjennom dette et spesielt ansvar for utviklingen av sitt fagfelt. Utdanningen kan vise til behov for flere forskningsprosjekter innenfor audiologien, men har små muligheter til selv å gå tungt inn i dette ut i fra de krav som daglig drift av utdanningen stiller. For en videre utvikling av fagfeltet er det et spesielt behov for å kunne bygge opp et større fagmiljø. Det er derfor viktig at de grunnleggende forutsetninger for utdanningen og fagområdet utvikles – både faglig, organisatorisk og praktisk. Arbeidet med en styrking av audiologiområdet har fra avdelingens side pågått en tid. I 1998 vedtok avdelingsstyret en handlingsplan hvor avdelingen tar mål av seg å utvikle videre- og etterutdanningstilbudet, utvide studiet fra to til tre år, kompetanseheving av fagstaben samt å få til en økning i forskning og fagutviklingen innenfor audiologiområdet som noen av områdene det skulle satses på. Fra og med 1999 har avdelingsstyret ved Avdeling for helse- og sosialfag avsatt ekstra ressurser for å gjennomføre denne handlingsplanen. I 1999 fikk også fagmiljøet en ekstra tildeling fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Deler av handlingsplanen er gjennomført; staben er styrket med 1 person (Audiografutdanningen har nå 4,5 faglig stilling), kompetansehevingstiltak er igangsatt, utvikling av ny studieplan for et

treårig studium er startet. I tillegg er det også avholdt etterutdanningstilbud med tema: barn og hørsel og eldre og hørsel. Problemet for gjennomføringen av de fleste punktene i handlingsplanen er at for stor del av fagstaben ved instituttet er bundet opp i driften av utdanningen. Tilgangen på kvalifiserte lærekrefter er svært begrenset. Avdelingen har derfor i en viss grad satset på at en selv skal utvikle den nødvendige kompetansen. Dette gjelder i hovedsak audiografer med lektorkompetanse. Når vi beveger oss over til området forskning og fagutvikling er det klart at en tilsvarende satsning på selv å utvikle denne kompetansen er lite realistisk innenfor de stillingsrammer instituttet rår over pr. i dag.

Det er i dag svak aktivitet innen forskning- og fagutviklingsfeltet i Norge, selv om behovene for forskning og ny kunnskap innenfor flere av fagets områder er betydelig. Dette gjelder bla. kommunikasjon med hørselshemmede, hørselsproblematikk hos barn, aldring og hørselshemming, utvikling av rehabiliteringsiden av faget for å nevne noen. For å kunne utvikle audiologiområdet i tråd med intensjonene i handlingsplanen er avdelingen avhengig av at det tilføres midler til en rekrutteringsstilling.

Habilitering/rehabilitering av barn og unge:

Når det gjelder prioriteringen av habilitering/rehabilitering av barn og unge følger det naturlig av handlingsplan og satsningsområder for avdelingen. Habilitering og rehabilitering, barn- og unges oppvekstmiljø er sentrale og prioriterte satsninger for avdelingen i den kommende 3-årsperioden. I tidligere søknader på stipendiatstillinger har habilitering og rehabilitering vært et prioritert område. Dette er, som nevnt også et satsningsområde for avdelingen i tiden fremover. Ser vi på hva som preger forståelsen av begrepene habilitering/rehabilitering ved Avdeling for helse- og sosialfag er det i første rekke det sterke fokus på helhetstenkning, brukerperspektiv og nødvendigheten av flerfaglig, tverrfaglig og tverrsektoriell innsats. Ett av siktemålene for utdanningen innenfor dette området er å dekke behovet for kompetanse i tilknytning til brukeres ordinære miljø med sikte på å bistå brukere og deres nærmeste i å realisere en meningsfylt og verdig livssituasjon. Avdelingens tilnærming til dette kan sammenfattes i at hverdagslivet betraktes som mål og ramme. Det arbeides ut i fra et brukerorientert helhetsperspektiv hvor tverrfaglig samarbeid er nøkkelen til lokal handlingskompetanse. Avdeling for helse- og sosialfag representerer stor faglig bredde og kompetanse innen dette området. Dette kommer til uttrykk både gjennom et videreutdanningstilbud på 20 vektall, et forestående samarbeide med SKUR på utvikling av mastergrad innenfor området og ikke minst en utstrakt FoU-aktivitet innenfor feltet habilitering/rehabilitering.

Habilitering/rehabilitering er altså et svært sentralt område i handlingsplanen for avdelingen. Det samme må sies om feltet Barn og unges oppvekstvilkår, hvor avdelingen i Norgesnettsamarbeide skal arbeide for å utvikle knutepunktfunksjonen. Fagmiljøet innenfor barn og unges oppvekstvilkår ved HiST må betraktes som meget godt. Det er et utstrakt samarbeid med regionens øvrige faginstitusjoner eks. BUP, NTNU, NOSEB etc. Kompleksiteten innenfor fagområdet barn og unge stiller store krav til både faglige kunnskaper og skjønn, samt holdninger. Det krever en utstrakt grad av analytisk kompetanse for at man sammen med barn og unge og deres foresatte skal finne konkrete og alternative måter å forholde seg til problemskapende forhold på. Tverrfaglig samarbeid er en forutsetning for å bidra til å bedre barn og unges livssituasjon, og derigjennom kunne realisere målet om barnets beste.

Også innenfor fagområdet barn og unge tilbys det etterutdanning i form av en 20 vekttalls-utdanning i Barne og ungdomsvern. I tillegg er det også innenfor dette fagområdet en utstrakt FoU-aktivitet.

Et annet område som må sies å være et gjennomgangstema i avdelingens handlingsplan er tverrfaglighet. Dette er nok en refleks av den konteksten de fleste helse- og sosialarbeiderne jobber under til daglig. De fleste som jobber innenfor helse og sosialsektoren jobber daglig i tverrfaglige/flerfaglige relasjoner. Avdelingen mener det derfor vil være viktig å søke om en rekrutteringsstilling som er åpen for flere profesjoner og som hvor hovedtema blir å binde sammen fagområdene habilitering/ rehabilitering og barn og unge. Avdelingen mener det vil være av stor betydning å få en rekrutteringsstilling på et så sentralt satsningsområde, både for å kunne være med å realisere regjeringens satsning på å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet innenfor barn og unge og ikke minst erverve ny kunnskap om hvordan vi kan bedre barn og ungdoms helse og sosiale forhold. På bakgrunn av dette ønsker avdelingen å søke om en stipendiatstilling til et tverrfaglig studium av habilitering/rehabilitering av barn og unge.

Psykisk helsearbeid:

Videre søkes det om en stipendiatstilling til Psykisk helsearbeid. Begrunnelsen er at dette området er et prioritert satsningsområde for avdelingen. Det er også vedtatt at avdelingen arbeider også for å få knutepunktfunksjonen i Norgesnettsamarbeidet. Avdelingen innehar en bred og solid kompetanse innenfor området psykisk helsevern. Ikke minst gjelder dette på undervisningssiden. Vi arrangerer i dag videreutdanning på 20 vekttall innenfor feltet. Mennesker med omfattende psykiske lidelser vil ofte ha behov for hjelp fra flere instanser og på tvers av både fagområder og forvaltningsnivåer. Behandling og omsorg må suppleres med hjelp til tilpasning av bolig, hjemmetjenester, arbeidsplass, hjelp til aktivisering etc. Fokus innenfor vår etterutdanning har på bakgrunn av dette vært at kropp, sjel og sosialt liv må sees i sammenheng, og legges til grunn for å forstå det å ha en psykisk lidelse og hvilke tilnærmingsmåter en skal benytte. Samtidig er det nødvendig å ha et overordnet perspektiv og se viktigheten av fagkunnskap på de ulike områdene. Dette gjelder både kunnskap om aktuelle brukergrupper i psykisk helsearbeid og ulike teoretiske tilnærminger, modeller og metoder. Bakgrunnen for søknaden om stipendiatstilling innenfor psykisk helsearbeid er nettopp for å få en økt aktivitet på forskning og utviklingsarbeidet bla. innenfor de ovennevnte tema. Både ut i fra de nasjonale satsninger og føringer i forhold til bl.a. Rundskriv I-9/2000, tilskudd til styrking av tilbudet i psykisk helsevern i kommunene og til regionale planer gjennom bl.a. *Psykiatri 2000, Utviklingsplan for Barne- og ungdomspsykiatrien i Sør-Trøndelag* vil en rekrutteringsstilling ved avdelingen markere et løft i satsningen på forskningsaktiviteten innenfor psykisk helsearbeid.

Aldring og eldreomsorg:

Et annet sentralt satsningsområde for avdelingen er fagområdet aldring og eldreomsorg. Dette er også et nasjonalt satsningsområde. I handlingsplan for helse- og sosialpersonell 1998-2001 slås det fast at det i årene som kommer vil bli en stadig økende andel eldre i samfunnet. Dette har nok mange årsaker, men konsekvensene er at velferdsstaten står overfor mange nye utfordringer, ikke bare i forhold til den økende andelen eldre, men kanskje like mye i forhold til økte forventninger til pleie- og omsorgstjenestene. For å dekke de økende behovene, er det en uttrykt målsetning å øke personelldekningen, bygge ut hjemmebasert omsorg etc. Det grunnleggende spørsmålet blir hvordan velferdsstaten på en best mulig måte kan ta hånd om sine eldre. Ved Avdeling for helse- og sosialfag har vi et fagmiljø innenfor området aldring og eldreomsorg. Avdelingen har også satset på dette området gjennom det nasjonale prosjektet

Undervisningssykehem. Vi har også etablert en 20 vekttalls videreutdanning innenfor emnet. Fokus i forhold til dette studiet er at en ser behovet for å styrke den fellesfaglige plattform for dem som skal arbeide innenfor helse- og sosialtjenestene i relasjon til eldre mennesker og ulike aspekter ved eldre menneskers livssituasjon ut fra individuelle, samfunnsmessige og kulturelle perspektiver og rammer. Et sentralt moment innenfor aldring og eldreomsorg er bl.a. å belyse de ulike perspektivene på aldring, både i en fysisk-, psykisk-, sosial- og kulturell kontekst. Gjennom den sterke økningen av andelen eldre er det klart at områder som eldres levekår og livskvalitet, rolle og rolleendring i alderdommen og ikke minst det å bli gammel i flerkulturelt perspektiv vil bli stadig mer aktuelt i tiden som kommer. For å kunne gå inn i disse problemstillingene og drive forskning og utviklingsarbeid i forhold til fagfeltet aldring og eldreomsorg, må avdelingen ha ekstra ressurser. Avdelingen ser klart behovet for en styrking av forskningskompetansen innenfor dette fagfeltet og søker på bakgrunn av dette om å få tildelt en rekrutteringsstilling til fagfeltet aldring og eldreomsorg.

Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk søker i brev av 29.05.01 om 2 stipendiatstillinger på følgende fagområder:

- Stipendiat i fagdidaktikk knyttet til forsøk innen allmennlærerutdanningen med vekt på realfag
- Stipendiat innen IKT-støttet lærerutdanning

Felles for begge stipendiatstillingene er at de gjelder følgeforskning innen pågående forsøks- og utviklingsprosjekter innen 4- og 5-årig (deltid) allmennlærerutdanning.

Omtale av de 2 områdene det søkes rekrutteringsstillinger til fra Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk:

Stipendiat i fagdidaktikk knyttet til forsøk innen allmennlærerutdanning med vekt på realfag
Stipendiatstillingen skal rettes inn mot følgeforskning til forsøk med allmennlærerutdanning med vekt på realfag. I en slik følgeforskning vil det være viktig å utvikle kompetanse på hvordan et studium tilpasset studenter som ønsker å bli allmennlærere med spesiell interesse for og ansvar for realfag i grunnskolen, bør organiseres, og hvilket innhold det bør ha. Forskningen vil i hovedsak være kvalitativ, der en går aktivt inn og analyserer studentenes læring og studerer arbeidsmåter og studieprosesser som fremmer læring fram mot engasjerte og dyktige lærere med robuste kunnskaper, både faglig og didaktisk. Den faglige plattformen for stipendiatstillingen være matematikk og/eller naturfag.

Stipendiatstillingens forskningsfelt vil være knyttet til utviklingsprosjektet *Forsøk med allmennlærerutdanning med vekt på realfag*, som starter opp høsten 2001. I skriv av 180401 har KUF godkjent oppstarten av dette studieopplegget etter nærmere vilkår. I studiet er fagene integrert gjennom fokus på temaorganisering av undervisningen og ved problembasert og prosjektorientert tilnærming til lærestoffet i studiet. Det tverrfaglige perspektivet inkluderer også praksisfeltet, ved at praksis integreres i studiet og slik både er en studiearena og en arena for oppøving av lærerdyktighet.

Grunnlaget for stipendiatsøknaden så vel som iverksetting av utdanningsforsøket, er det betydelige behovet for lærere med realfagskompetanse i norsk skole. For å snu utviklingen med manglende søkning til studier der det kreves realfagskompetanse, ønsker vi å bidra med et studium der allmennlæreren beholdes, men der realfagskompetansen styrkes. Vårt studium er derfor ikke et studium for å utdanne rene realfagslærere, men allmennlærere med høy kompetanse i og stor interesse for realfag, og som kan bruke realfagene i tverrfaglige

sammenhenger. Mot denne bakgrunnen vil følgeforskning være en helt sentralt og nødvendig del for å reflektere, analysere og dokumentere erfaringer fra forsøket.

Stipendiat innen IKT-støttet lærerutdanning:

Stipendiatstillingen skal rettes inn mot følgeforskning til utviklingsprosjektet *IKT-støttet, desentralisert allmennlærerutdanning over 5 år*. Sentralt forskningstema vil være det sosiale aspektet i læringsmiljøet, gjennom en sammenligning mellom læringsmiljø og studentinvolvering i et fysisk og et digitalt "klasserom". En viktig problemstilling vil være hvordan IKT kan bidra til å flytte fokus fra lærerstyrt undervisning til aktivitetsorientert læring, og fra formidling av informasjon til konstruksjon av egen kunnskap og refleksjon i og om praksis. Den faglige plattformen til stipendiatstillingen vil det etter vårt skjønn ikke være riktig å låse i utgangspunktet.

Den utdanningspolitiske forankringen for stipendiatstillingen så vel som for utviklingsprosjektet kommer til uttrykk i KUFs *IKT i norsk utdanning. Plan for 2000-2003*, høgskolens *Strategisk plan 2000-2010*, og vår avdelings *Kompetanseutviklingsplan innen for IKT-området 2000-2003* (tidligere oversendt KUF). Vi viser blant annet til sistenevnte plans målsetting for IKT-støttet allmennlærerutdanning:

Vi skal utvikle og iverksette FoU-virksomhet som følgeforskningsprosjekter knyttet til avdelingens IKT-støttede allmennlærerutdanning, med særlig vekt på hvordan IKT kan bidra til å flytte fokus til aktivitetsorientert læring og til konstruksjon av kunnskap og refleksjon i og om praksis.

Vårt utviklingsprosjekt har gitt og gir gode muligheter for utvikling av en samordnet og tverrfaglig IKT-kompetanse. Men den store utfordringen vil være å samordne og effektivisere studieprosessen, og å utvikle nye IKT-baserte lærings-, og arbeids- og organisasjonsformer. For å oppnå dette behøves et systematisk følgestudium av utviklingsprosjektet der fokus særlig vil være på et studium av IKT i et lærings- og organisasjonsperspektiv.

En stipendiatstilling knyttet til et doktorgradsprogram vil i denne sammenheng ha stor betydning. Det behøves med andre ord et mer teoribasert arbeid knyttet til et konkret utviklingsprosjekt der ikke minst lærings-, kommunikasjons- og organisasjonsteori vil være sentrale teorielementer. Avdelingen ser derfor en stipendiatstilling på dette området som viktig for kvaliteten og utviklingen av IKT-støttet allmennlærerutdanning, som ledd i den nasjonale IKT-satsingen i skole og utdanning generelt og i lærerutdanningen spesielt.

Prioritering

Prioritering og rangering av stipendiatstillingene er foretatt ut i fra behov for styrket høyere kompetanse på enkelte fagområder i Høgskolen i Sør-Trøndelag og for fagfelt som har knutepunktfunksjon i Norgesnett. For beskrivelse av den enkelte stipendiatstilling vises det til omtale av de 4 søknadene fra Avdeling for helse- og sosialfag og de 2 søknadene fra Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk over.

Forslag til vedtak:

1. Høgskolen i Sør-Trøndelag sender søknad til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet om å få tildelt 6 nye stipendiatstillinger over rekrutteringsprogrammet, Statsbudsjettet 2002, kap. 0281.

2. Høgskolen har følgende prioritering av stipendiatstillingene med en stilling på hvert fagområde:
 1. Audiologi
 2. Fagdidaktikk knyttet til forsøk innen allmennlærerutdanningen med vekt på realfag.
 3. IKT- støttet lærerutdanning
 4. Habilitering og rehabilitering av barn og unge
 5. Psykisk helsearbeid
 6. Aldring og eldreomsorg